

[Poul Møller.]

gende at få en erklæring i dag fra den højtærede statsminister om, at regeringen hverken formelt eller reelt på noget tidspunkt i tingets sommerferie vil foregribe den endelige stillingtagen til markedsplanerne uden at foranledige folketinget indkaldt.

For bedømmelsen af Danmarks stilling til de forskellige markedsplaner er det ikke uden interesse at se, hvordan vi igennem de sidste 10 år har hævdet os i sammenligning med andre europæiske lande. En netop offentliggjort europæisk statistik viser, at i årene 1950-58 er Danmark det land, der har haft den mindste industrielle produktionsfremgang. Vi har haft den mindste vækst i nationalproduktet. Vi har bortset fra Irland haft den mindste stigning i det private forbrug og sakker ligeledes agterud med hensyn til kapitaldannelsen. Som følge af disse ubehagelige kendsgerninger har vi 50'erne igennem været landet med den største arbejdsløshed, og som helhed kan det desværre siges, at Danmark fra at være et af de rigeste vesteuropæiske samfund er ved at blive distanceret og henvist til en betydelig mere beskedne placering.

Jeg er nok klar over, at i de første måneder i 1959 har Danmark haft en god og solid fremgang, som jeg håber kan holdes, men jeg tror, at man må se sådan på det, at denne fremgang kun er et led i den almindelige vesteuropæiske fremgang, som har fundet sted de sidste måneder. Derfor er forholdet mellem Danmark og de øvrige vesteuropæiske samfund ikke blevet forskudt eller forbedret i løbet af de sidste måneder på nogen måde.

Jeg har gerne villet fremdrage disse træk, fordi de for mig understreger, at uanset den politiske uenighed, der er, må den økonomisk-politiske opgave være at øge den private kapitaldannelse og de private investeringer, og det må ske på bekostning af de offentlige investeringer, fordi vi gennem de private investeringer har mulighed for at skabe varige, solide og stabile arbejdspladser og for at kunne gøre erhvervslivet konkurrencedygtigt. Vi må derfor øge den private produktion og det private forbrug på bekostning af det offentlige forbrug.

Det forekommer os ikke, at regeringen fører en sådan politik med det fornødne

klarsyn. Den sammenbragte valutareserve giver os en mulighed for at skabe flere varige arbejdspladser og for at sikre en mere konkurrencedygtig produktion og for derved at få den samlede velstand til at stige.

Væksten i det offentlige forbrug må standses. Vi har derfor i denne samling stemt imod en række nye udgiftslove. Det offentlige beslaglægger nær ved 30 pct. af nationalindkomsten. I den årrække, vi nu har haft socialdemokratisk styre, hvor finansministeren har heddet Viggo Kampmann, er denne procent steget fra 23,9 til 28. Indeværende års opgørelse foreligger ikke. Det er udtryk for en faretruende udvikling, der efterhånden giver borgerne mindre og mindre rådighed over deres arbejdsresultater og derved modvirker initiativ, risikovillighed og arbejdslyst. I absolutte tal er de offentlige indkomster i denne periode steget fra 5½ milliard til i år at passere 9 milliarder.

Vi vil anse det for nødvendigt at vende denne tendens. Vi er derfor gået imod betydelige nye udlånsudgifter til statshusmænd, byggeri, arbejderboliger, staldhygiejne, grundforbedring, egnsudvikling og industri- og håndværkslån. Hver gang staten engagerer sig i nye udlånsforpligtelser over for det private erhvervsliv, forringer den mulighederne for det øvrige erhvervslivs investeringer. De, der ikke nyder statens begunstiggelse, må lide under den belastning af opsparingskapitalen, som er en følge af de statsbegünstigede investeringer. Og ofte sættes disse ind på områder, hvor der skabes mindre beskæftigelse, hvor de virker mindre produktionsfremmende, hvor de indtjener mindre valuta end dér, hvor det private erhvervsliv får lov at kæmpe sig igennem på egen hånd.

Vi mener også, at staten bør vise langt mere tilbageholdenhed med hensyn til tilsagn om statsgarantier. Vi har accepteret tanken som et brugbart overgangsled inden for boliglovgivningen til at nå frem til en friere finansieringsform. Men vi har sporet en tydelig tendens til i de seneste måneder at slå om sig med alt for store beløb til statsgarantier. Man bør forstå, at for hver gang vi sorgløst forøger statsgarantierne til det ene eller det andet formål med et stort eller lille millionbeløb, så beslaglægger man en del af investeringskapitalen til